

der dog ogsaa stod for — Raskelovnene skulle be-
kostes af Tiendeieerne, kan det blive en Udgift, der
kan beløbe sig til flere Hundrede Rigsdaler, ja
vistnok ogsaa kan stige til over Tusinde Rigsdaler.
(Ji s'her: Det vil langt fra forslaa!) Sa, Ud-
gifterne kunne altsaa stige til Beløb, som det vil
være umuligt for de Kirker, som ikke have Mid-
ler dertil, at udrede. Nu staar der vel i § 10,
at Kirkeministeren bemyndiges til paa Andragende
derom at indrømme passende Lempelser i Hen-
seende til Arbejdets Omfang og Udførelsesmaade,
men det kan jo dog ikke udsættes i evindelige Ti-
der. De Kirker, som have laant saa Meget, at
deres Indtægter ere optagne til Dækning af disse
Laan og af de sædvanlige Udgifter, kunne, som
det forekommer mig, ikke let udsætte Arbejderne,
indtil disse Laan ere afdragne, det kan jo være
over 20 Aar, naar Laanene forrentes og afdrages
med 6 pCt. Jeg kjenner flere af disse selveiende
Kirker, hvis Indtægter ere meget smaa. Jeg kjen-
der en Kirke, som har skaffet sig to Raskelovne,
men derved ere dens Midler angrebne saa stærkt,
at den vanskeligt kan paatage sig at bære de vir-
kelige fornødne Udgifter, hvorfor ogsaa Kommunen
har paataget sig at udrede det Manglende, om
fornødent gjøres. Denne Kirke vil selvfølgelig paa
ingen Maade kunne bekoste Drainingen af Kirke-
gaarden. Jeg kjenner en anden Kirke, som
har gjort en kostbar Tilbygning, og hvis
Cyne til at gjøre fremtidige Bekostninger der-
ved maa være overordentlig indskrænket. Jeg
er ikke vis paa, om Cynen er i den
Grad indskrænket, at det vil være aldeles umuligt
at udføre, hvad der her paalægges dem, naar det
fordeles paa en længere Tid, men meget besvær-
ligt vil det i alt Fald blive. Jeg kjenner en
trede, selveiende Kirke, som allerede nu behøver
Tilskud hvert Aar fra Kommunen for at kunne
udrede de sædvanlige Udgifter, og for en saadan
Kirkes Vedkommende kan det dog paa ingen Maade
gaa an, at Kirkesynet kan bestemme Udgifterne
uden Kommuneraadets Samtykke, naar det dog
er Kommunen, som kommer til at bære den.
Jeg har derfor stillet et Forslag om, at hvor
Forholdet er saaledes, at Forpligtelserne ikke
ikke kunne opfyldes af Kirkes Midler, skal Mi-
nisteren være bemyndiget til at tilstaa saadanne
Kirker Midler enten som Laan eller som Gave.
Allerede førend Loven af 1861 har der i alt
Fald paa Bornholm været et Fjelleskab mellem
Kirkerne der — de ere alle selveiende — og saa-
ledes er det gaaet til, at enkelte Kirker, der
have opsamlet en Kapital, have maattet laane ud
til en anden Kirke, men da der hverken svares
Renter eller Afdrag, og Laanet heller ikke kan
opsiges, er det kun et ringe Helb at besidde en
saadan Formue. Disse Kirker ville ikke være i
Stand til at gjøre nogen Bekostning. Saaledes
som det nu er blevet ved Loven af 1861, sendes
jo Budgettet for hvert Aar ind til Kultusmini-

steriet, og forsaavidt det skjønnes, at der er lidt
mere end de selv kunne bruge, gaar det jo til
Restaurationen af de monumentale Kirker, hvad
jeg ikke har Noget imod; men Følgen deraf er
saa, at naar disse Kirker ikke af deres egne Ind-
tægter kunne opfylde de Forpligtelser, der paa-
hvile dem, maa de faae Hjælp af de andre Kir-
ker. Det er derfor, at jeg har tilladt mig at
stille mit Andringsforslag, som jeg anbefaler det
høje Thing til Bedtagelse.

Ministeren for Kirke- og Under- visningsvæsenet:

Jeg vil kunne fatte mig
temmelig kort med Hensyn til de misforeliggende Hen-
dringsforslag. Jeg maa udtale, at jeg i det Hele
kan slutte mig til de Forslag, der ere fremtatte
af Udvalget i dets Helhed, jeg antager, at disse
indeholde virkelige og væsentlige Forbedringer af
Lovforslaget i den Stikelse, hvori det kom hertil
fra Folkethinget. Jeg har allerede under Sagens
1ste Behandling udtalt mig om et Par af de
Ændringer, som nu ere bragte i Forslag af det
nedsatte Udvalg, og jeg skal blot dertil føie, at
for saa vidt der gennem Udvalget er foregaaet
en væsentlig Forandring i Ordningen af dette
Lovforslag derved, at dets § 3 er opgiven og
derimod en hel anden Bestemmelse indsat, kan jeg
ikke Andet end erkende, at dette i Virkeligheden
er en væsentlig Forbedring. § 3 i Lovforslaget
om Omkostningerne ved Lørlægningen og den
Maade, hvorpaa man der søgte at indskrænke
Tiendeieernes Forpligtelse saaledes, at den ikke
blev altfor byrdefuld, er ogsaa forekommet mig
i og for sig at være meget mislig, navnlig alle-
rede af den Grund, at en Beregning af to Aars
Gjennemsnit af Tienden jo kun i en faare ringe
Grad kan vise, hvorvidt der i Virkeligheden er
Cyne til Stede hos de Paagældende til at bære
Omkostningerne. Jeg tror derfor, at det, foruden
at man derved slipper fri for de andre Mislighed-
er, som Paragrafen indeholder, i og for sig er
det Bedste og Naturligste, som opstillet af Ud-
valget, at der gives en Udvei for Tiendeieerne
til at undgaa de altfor store Omkostninger
ved en Udvidelse eller en Forlægning af
Kirkegaarden. Forsaavidt man herved har opgivet
Grændsen for hans Forpligtelse, de to Aars Gjennem-
snit, der i og for sig, som jeg nylig bemær-
kede, meget let vilde vise sig at være illusorisk,
tror jeg, at man i den Henseende har søgt bedre
for Kirketiendeieeren ved noget mere at forstærke
den Myndighed, som Kultusministeren maatte have
med Hensyn til Lempelser af disse her omhandlede
Foretagender. — Jeg skal endnu blot gjøre en
Bemærkning med Hensyn til et Punkt, der ogsaa
er omtalt af mig ved 1ste Behandling, og hvori
der er foregaaet en Forandring, nemlig § 7, som
man har foreslaaet affattet paa følgende Maade:
„Ved de i denne Lov omhandlede Lørlægningsar-
bejder kan Tiendeieeren ikkun kræve Ægt af Sogne-